

Pohjois-Savon pelastuslaitokselle esitetyt varallaolovaatimukset**36/00.04.01/2021****Khall 08.02.2021 § 17**

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen pelastustoiminnan välitön lähtövalmius maakunnan päiväpaloasemilla on organisoitu virka-ajan ulkopuolella henkilöstön varallaolojärjestelmällä. Korkein oikeus on 25.6.2015 antamassaan ennakkopäätöksessä (KKO:2015:48) ottanut kantaa palomiehen varallaoloon ja sen korvattavuuteen. Korkein oikeus oli päätöksessään todennut, että varallaolo tulee lukea työajaksi, jos työntekijä on tällöin tosiasiallisesti samalla tavalla työhön sidottu kuin varsinaisia työtehtäviä suorittaessaan. Korkeimman oikeuden ratkaisuun perustuen, että varallaolo olisi työajaksi luettavaa aikaa, on pelastuslaitoksiin saapunut varallaolovaatimuksia.

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta on käsitellyt 20.1.2021 Pohjois-Savon pelastuslaitokselle saapuneita varallaolovaatimuksia. Varallaolovaatimusten lähettäneet esittävät varallaoloajan lukemista työajaksi ja vaativat takautuvasti varallaolotunteja maksettavaksi palkkana työaikalisineen. Varallaolovaatimuksia on saapunut 11.1.2021 mennessä yhteensä 108 henkilöltä.

Pohjois-Savon pelastuslaitos on tehnyt arvioidusta kokonaisvaatimussummasta kuntakohtaisen maksuosuuskaskelman perustuen arvioituun varallaolokorvausmäärään. Pelastuslaitos on arvioinut, että varallaolovaatimusten kokonaisvaatimussumma on tällä hetkellä noin 20 M€.

Mikäli oikeuden päätöksellä vapaamuotoinen varallaolo olisi työaikaa, maksettavien korvausten määrästä olisi vielä erillinen käsittely. Pohjois-Savon pelastuslaitos odottaa Työtuomioistuimen ratkaisua saapuvaksi vuoden 2021 aikana.

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta pyytää kuntien kannanottoa pelastuslaitoksen varallaoloasiassa:

1. Varallaoloa jatketaan nykyisen mallin mukaan samalla tiedostaen taloudellisen riskin kasvaminen. Varallaoloa tehdään tällä hetkellä 25 ns. päiväpalo-asemalla, joilla on virka-ajan ulkopuolella 1-4 henkilöä kerrallaan varallaolossa varmistamassa hälytysluonteisten tehtävien hoitamista.
2. Varallaolijoiden määrä vähennetään n. 10 henkilöllä, jolloin päiväpaloasemilla olisi yksi varallaolija. Taloudellinen riski pienenee jatkoa ajatellen.
3. Varallaolo lopetetaan ja otetaan kompensatiotoimet käyttöön. Varallaolon tilalle tulisi mm. työvuorossa olevaa henkilöstöä, hälytysrahaa korotettaisiin ja hälytettävien paloasemien määrää lisättäisiin. Tämä malli lisäisi kustannuksia vuositasolla n. 1,0-2,5 M€ valmiuden laajuudesta riippuen.

Kuntien kannanotot pyydetään toimittamaan Pohjois-Savon pelastuslaitokselle 8.2.2021 mennessä osoitteeseen pelastuslaitos@kuopio.fi. Pohjois-Savon pelastuslaitos järjestää yhdessä Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan kanssa kuntien edustajille keskustelutilaisuuden

pelastuslaitoksen varallaoloasiasta 10.2.2021.

Oheismateriaalina Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan pöytäkirjanote 20.1.2021 § 5.

Valmistelija: kunnanjohtaja

Kunnanjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää

esittää kannanottonaan vaihtoehdon 2: varallaolijoiden määrää vähennetään n. 10 henkilöllä, jolloin päiväpaloasemilla olisi yksi varallaolija. Taloudellinen riski pienenesi jatkoa ajatellen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.